

[Merete Bjørn Hanssen.]

parti med et forslag til ægteskabslovgivning, der vil modvirke denne udvikling, et forslag, som jeg derfor ikke tager i betænkning at betegne som i egentligste forstand reaktionært. Skønt vi alle ved, at de i øjeblikket gældende skattelove virker som en tilskyndelse til ikke at formalisere et samlivsforhold, fordi de medfører skattestraf på ægteskabet, så vil hr. Poul Dam nu, som det fremgår af forslaget kapitel 4, bruge forsørgelse som en af definitionerne på et fast samlivsforhold, et fast samlivsforhold, der skal kunne opnå ægteskabets retsvirkninger.

Hele den moderne udvikling går, bl. a. som et selvfølgelig resultat af disse års kostbare uddannelsespolitik, imod at ændre ægteskabets karakter af en livsvarig forsørgelsesinstitution for kvinderne, og så kommer socialistisk folkeparti med et forslag om, at hvis man bl. a. i 3 år uforbindende har ladet sig forsørge, så skal man ved dom og mod sin forsørgers vilje kunne kræve alle et ægteskabs retsvirkninger overdraget. Som kvinde vil jeg gerne vende mig imod den gammeldags tendens og dermed det tilbageskridt, som denne grundlæggende forsørgelsestanke er udtryk for.

Helt grøtesk bliver det jo i § 23, stk. 2, efter hvilket man uden gensidige forpligtelser kan deltage i et storfamilieliv i 2 år, bryde ud, holde sammen i 1 år til, hvorefter den ene part uanset den andens ønsker skal kunne gå til domstolene og kræve sig ægteskabets retsvirkninger tillagt. Ægteskabets retsvirkninger opnås på grundlag af to parter erklærede personlige vilje hertil, og de kan ikke og skal ikke kunne opnås på forventet efterbevilling ved dom og mod den ene parts ønske og vilje.

Fra liberal side kan vi altså hverken acceptere forslaget grundlæggende forsørgelsesspønk eller det overgreb mod den personlige frie vilje, der her er tale om.

I det afsnit af forslaget, der vedrører det etablerede ægteskab — et afsnit, som naturligvis må indgå i udvalgsbehandlingen omkring justitsministerens forslag — vil forslagsstillerne føre det danske samfund så langt tilbage som til faraonernes dynastiske problemstillinger i det gamle Ægypten for over 2.000 år siden. Jeg tænker her naturligvis på forslaget i § 4 om at ophæve for-

buddet mod søskendeægteskab. Når nu hr. Poul Dam i bemærkningerne så letfærdigt gør det af med såvel de arvehygiejniske som de moralske betæneligheder, så forstås man jo egentlig ikke, hvad han vil med forbuddet mod ægteskab i ret op- og nedstigende linje og mod ægteskab mellem adoptant og adoptivbarn. Der vil naturligvis ikke i et civiliseret samfund blive lukket op for et moralsk og kulturelt forfald af denne art til ubodelig skade for familielivets fred. Naturligvis beskytter et civiliseret samfund sig selv og sine borgere imod blods-kam. Den moralske holdning vedkender jeg mig klart og åbent som en del af det ansvar, under hvilket enhver frihed må forvaltes.

Om ægteskabsafsnittet skal jeg i øvrigt kun bemærke, at jeg heller ikke betragter det som noget fremskridt med en lovgivning, der ikke rummer en eneste mulighed for direkte skilsmisse. Mon ikke hr. Poul Dams kamp mod det, han kalder moralismen, også her har ført ham langt bort fra behov, som de faktiske samlivsforhold i det moderne samfund rummer.

Forslagets storfamilietanke skal jeg ikke skænke mange ord. Intet i vort frie samfund forbyder voksne mennesker at indskibe sig i en storfamilietilværelse. Den økonomiske beskyttelse, hr. Poul Dam ønsker på dette område, kan det anbefales at søge juridisk bistand til gennem kontraktaftaler med dertil hørende domstolsbeskyttelse. De tab af illusioner, som storfamilietilværelsen måtte påføre sine deltagere, kan lovgivningen jo ikke yde beskyttelse imod. De må afskrives over livserfaringernes konto.

Hermed har jeg motiveret mit partis absolutte afstandtagen fra det foreliggende forslag.

Else-Merete Ross: Der er i SF's forslag enkelte ting, som jeg synes det er rigtigt at tage med i overvejelser angående en ny ægteskabslov, men efter min mening kunne de lige så godt have været drøftet og eventuelt være stillet som ændringsforslag i forbindelse med ministerens forslag. Der er andre ting, som mit parti kan afvise med det samme. F. eks. mener vi, det er urimeligt at lovgive om såkaldte storfamilier, fordi vi endnu kun ved lidt om dette nye fænomen. Da der i øvrigt er delte meninger